

این دعاها را در شب فراموش نکنیم!!

همه افراد به نحوی در تلاش هستند تا به آرزوها و خواسته ها و اهدافی که در سر دارند دست پیدا کنند، برخی به اهداف خود دست پیدا می کنند و برخی دیگر در حسرت رسیدن به آنها عمر خود را سپری و در نهایت با کوله باری از شکست این دنیای خاکی را ترک می کنند.

اما سوال مهمی که در اینجا مطرح می شود این است که برای رسیدن به اهداف، چه عوامل و شرائطی را باید مهیا کنیم تا در سایه سار آنها بتوانیم سرعت خود را برای رسیدن به موفقیت بیشتر کنیم.

در آیات و روایات عوامل متعددی برای موفقیت در ابعاد مختلف زندگی بیان شده است که در میان این عوامل دعا از اهمیت به سزایی برخوردار بوده و می توان با مدیریت صحیح آن تحولات بزرگی را در زندگی فردی و اجتماعی خود به وجود بیاوریم.

توجه به ابعاد مختلف دعا

متأسفانه یکی از ابعاد مهم دعا که اغلب به دست فراموشی سپرده می شود، سوء مدیریت است که در آن دیده می شود از این جهت که تنها به یک بعد از آن پرداخته می شود و ابعاد دیگر آن مغفول واقع می شود که این مساله را می توان به وضوح، مخصوصاً در اماکن مقدسه مشاهده کرد که بسیاری از افراد برای دست پیدا کردن به حاجت های مادی خود به این مکان های مقدس سفر می کنند و مدیریت دعا در ابعاد معنوی زندگی در جامعه بسیار کم رنگ و یا گاهی رنگ و بوی خود را کاملاً از دست داده است.

این در حالی است که در فرهنگ قرآن و روایات اسلامی توجه به تمام ابعاد دعا مورد تأکید قرار گرفته است، بدین معنا که در هنگام دعا تنها به بعد مادی آن اکتفا نکنیم و پیرامون مسائل اخروی و مسائل معنوی نیز دست به دعا برداریم و این همان سبک زندگی قرآنی است که خداوند متعال از آن در زندگی مؤمنین یاد می کند:

«وَمِنْهُمْ مَّنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ : و برخی از آنان می گویند پروردگارا در این دنیا به ما نیکی و در آخرت [نیز] نیکی عطا کن و ما را از عذاب آتش [دور] نگاه دار» [بقره: ۲۰۱]

هر کسی که غنا و بی نیازی بدون مال را بخواهد و آسایش دل از حسد را بخواهد و هر که بخواهد در دین سالم بماند باید پیش خدای متعال تضرع کند و از او بخواهد که عقلش را کامل کند، اگر عقل انسان کامل شد این سه خواسته مهم انسان حاصل می شود

و در مقابل از افرادی که تنها به یک بعد از دعا نگاه می کنند مذمت شده است، چرا که با این سوء مدیریت خود را از بخشی از نعمت های مهم و اساسی محروم می کنند:

«... فَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ: و از مردم کسی است که می گوید پروردگارا به ما در همین دنیا عطا کن و حال آنکه برای او در آخرت نصیبی نیست» [بقره: ۲۰۰]

با توجه به اهمیت شب های قدر و نقش این شب های بی نظیر در زندگی انسان و سرنوشتی که در این شب ها برای افراد رقم می خورد، انسان هایی می توانند از این شب ها نهایت استفاده را داشته باشند که یک مدیریت صحیح و جامع بر مسئله

دعا داشته باشند و دعا‌های خود را تنها به بعد مادی و اقتصادی زندگی اختصاص ندهند و در کنار این بخش از ادعیه برای اهداف متعالی تر نیز دعا کنند که در این مقاله به بخشی از ادعیه سرنوشت ساز که می تواند تمام ابعاد زندگی ما را تحت تاثیر قرار دهد اشاره می کنیم:

دعا برای نسل صالح

از جمله مهمترین ادعیه بندگان ویژه خداوند درخواست یک نسل صالح و پاک بوده است تا مسیر حق و حقیقت را ادامه بدهند:

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا: و کسانی اند که می گویند پروردگارا به ما از همسران و فرزندانمان آن ده که مایه روشنی چشمان [ما] باشد و ما را پیشوای پرهیزگاران گردان (۷۴ فرقان)

از اهمیت این دعای شریف همین بس که امام سجاد علیه السلام یکی از مناجات های خود با خداوند در صحیفه سجادیه را به دعا برای فرزندان اختصاص داده است و روش صحیح دعا و توجه به همه ابعاد مادی و معنوی فرزندان را در این دعای شریف به ما آموخته است:

«اللَّهُمَّ وَ مَنْ عَلَىٰ بَيْقَاءٍ وُلْدِي وَ بِإِصْلَاحِهِمْ لِي وَ بِإِمْتَاعِي بِهِمْ. إِلَهِي امدُدْ لِي فِي أَعْمَارِهِمْ، وَ زِدْ لِي فِي أَجَالِهِمْ، وَ رَبِّ لِي صَغِيرَهُمْ، وَ قَوْلِي صَعِيفَهُمْ، وَ أَصِحِّ لِي أُنْدَانَهُمْ وَ أَدْبَانَهُمْ وَ أَخْلَاقَهُمْ، وَ عَافِهِمْ فِي أَنْفُسِهِمْ وَ فِي جَوَارِحِهِمْ وَ فِي كُلِّ مَا عُنَيْتُ بِهِ مِنْ أَمْرِهِمْ، وَ أَدْرِ رُؤْيَا لِي وَ عَلَىٰ يَدِي أَرْزَاقَهُمْ. وَ اجْعَلْهُمْ أَبْرَارًا أَتْقِيَاءَ بَصْرَاءَ سَامِعِينَ مُطِيعِينَ لَكَ، وَ لِأَوْلِيَانِكَ مُجِيبِينَ مُنَاصِحِينَ، وَ لِجَمِيعِ أَعْدَائِكَ مُعَانِدِينَ وَ مُبْغِضِينَ، آمِينَ»

ای خداوند، بر من احسان کن و فرزندانم را برایم باقی گذار و شایستگیشان بخش و مرا از ایشان بهره مند گردان. ای خداوند، برای من، عمرشان دراز نمای و بر زندگانیشان بیفزای. خردسالشان را پرورش ده. ناتوانشان توانا گردان. تنشان و دینشان و اخلاقتشان به سلامت دار. در جانشان و جسمشان و در هر کار از کارهایشان که روی در من دارد، عافیت بخش و وظیفه روزی ایشان، بیوای من و بر دست من پیوسته گردان.

ای خداوند، فرزندان مرا همه نیکان و پرهیزگاران و بینایان قرار ده. و چنان کن که فرمانهای تو را بنیوشند و اطاعت کنند، یاران تو را محبان و نیکخواهان و با دشمنان تو دشمنان و کینه توزان باشند. آمین.»

دعا برای سرانجام نیک

از جمله دعاهایی که بسیار مشهور است و بر سر زبان هاست، دعا برای عاقبت به خیری است، اما معمولاً این دعا بیشتر ناظر به جنبه اقتصادی بوده و برخی عاقبت به خیری را در داشتن یک خانه گران قیمت و یک اتومبیل شیک و ... می دانند، اما در کنار همه این مصادیق عاقبت به خیری و سر انجام نیک جنبه مهمتری نیز داشته و آن **سر انجام نیک در دین داری و بندگی خداوند متعال است، چرا که بسیاری از افراد با داشتن سال ها عبادت، سر انجام نیکی در بندگی خداوند کسب نکرده و عاقبت با بندگی شیطان دار فانی را وداع گفتند.**

اهمیت این دعا از آنجا روشن می شود که خداوند متعال در آیات متعددی از قرآن مجید افراد را به مطالعه و دقت در سر انجام گروه های مختلف دعوت کرده است تا با بررسی احوال آنها به عوامل دخیل در سر انجام نیک و یا شر آنها آگاهی پیدا کنند.

و به جهت اهمیت این دعا امام سجاد علیه السلام پیرامون عاقبت و سلامتی کامل در ابعاد مادی و معنوی در دعای بیست و سوم از صحیفه سجادیه می فرماید:

«بار خدایا، درود بفرست بر محمد و خاندان او و جامه عافیت خویش بر تن من بیوش و مرا در عافیت خود فروپوشان و در حصار عافیت خود جای ده و به عافیت خود گرامی دار و به عافیت خود بی نیاز فرمای و عافیت خود به من بخش و عافیت خود به من ارزانی دار و عافیت خود برای من بگستران و عافیت خود در خور من گردان و میان من و عافیت خود در دنیا و آخرت جدایی میفکن.»

ای خداوند، بر من احسان کن و فرزندانم را برایم باقی گذار و شایستگیشان بخش و مرا از ایشان بهره مند گردان. ای خداوند، برای من، عمرشان دراز نمای و بر زندگانیهایشان بیفزای. خردسالشان را پرورش ده. ناتوانشان توانا گردان. تنشان و دینشان و اخلاقتشان به سلامت دار. در جانیشان و جسمشان و در هر کار از کارهایشان که روی در من دارد، عافیت بخش و وظیفه روزی ایشان، برای من و بر دست من پیوسته گردان.

دعا برای عقل کامل

یا هشام! مَنْ أَرَادَ الْغِنَى بِلَا مَالٍ وَ رَاحَةَ الْقَلْبِ مِنَ الْحَسَدِ وَالسَّلَامَةَ فِي الدِّينِ فَلْيَتَضَرَّعْ إِلَى اللَّهِ فِي مَسْأَلَتِهِ بِأَنْ يَكْمَلَ عَقْلَهُ، فَمَنْ عَقَلَ قَنَعَ بِمَا يَكْفِيهِ وَ مَنْ قَنَعَ بِمَا يَكْفِيهِ اسْتَغْنَى وَ مَنْ لَمْ يَقْنَعْ بِمَا يَكْفِيهِ لَمْ يَدْرِكِ الْغِنَى أَبَدًا.

هر کسی که غنا و بی نیازی بدون مال را بخواهد و آسایش دل از حسد را بخواهد و هر که بخواهد در دین سالم بماند باید پیش خدای متعال تضرع کند و از او بخواهد که عقلش را کامل کند، اگر عقل انسان کامل شد این سه خواسته مهم انسان حاصل می شود. (تحف العقول: صفحه ۳۸۸)

خلاصه کلام آنکه این ها بخشی از مهمترین دعاهایی بود که می تواند زندگی ما دستخوش تحول کند و شب های قدر فرصت مناسبی برای درخواست عقل کامل و فرزندان صالح و سر انجام نیک از خداوند متعال است تا با اجابت این ادعیه یک سال سرشار از موفقیت را برای خود و جامعه رقم بزنیم.